

Protokoll

Leidandmed	EAA.3417.1.53
Kaader	57,58,59
Daatum	18.12.1892
Protokoll number	41
Protokoll teema	7. Maade ja hoonete rentimine, mõõtmine ja pärandamine. Ehitamine. Suhted mõisa ja kroonuga.
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
H.	Kors		Peakohtumees
			Kirjutaja

§ 1.

Adavere mõisa herra annab 1/4 Männiko kohast Jürri Lättensile rendi peale. Seda kohta võttab rentnik vastu ja anab tagasi nende piiridega mis Männiko kohal 1 Novembril 1892 a. oli.

§ 2.

Kontraht jookseb aastast aasta peale. Lahti ütlemise termin mõlemilt poolt on 1. November. Kui sell terminil lahti öeltud ei ole, siis see kontraht jookseb ühe aasta peale edasi.

§ 3.

Rentnik maksab 84 rbl renti. Poole maksab 1 Webruaril , poole 1. Oktobril ette.

§ 4.

Selle koha honede, kattuste ja aiade seisus:

§ 5.

Rentniku kohused: a) koha hooned olgu hea korra peal ja nimelt nende kattused peavad alati terwed olema, kui nemad mitte ei peaks olema, siis saavad need hooned ja kattused tema kulu peal parantud.

b) rukki väli olgu hästi aritud ja külitud.

c) aiad olgu hea korra peal.

- d) rentnik ei tohi oma heinamaad teistel terwel ega jao kaupa koha peal anda ei tegemata jätta.
- e) kõik wiimane sõnik ja mis on ülejäänud loomade toitu ja põhku, peab senna koha peale jääma ilma tasumata.
- f) tööde poolest eesseiswa töö aasta peale kõik põllud kus kewade tuleb suiwilja külwata peawad küntud olema. Rentnik peab kõik kraawid lahti hoidma ja puhastama.
- h) Rentnik ei tohi marja, õuna ehk metsapuid mis tema koha peal ennem oliwad, ehk mis tema ise on istutand, ei ära wiia ega maha raiuda, wait jäewad selle koha iluks ilma miskisugust tasu pärimast.
- i) karjas ei tohi rentnik niisugusi koeri mis jäneseid ja linnud aawad pidata, kui leitakse siis saawad nad maha lastud.
- k) rentnik ei tohi ilma mõisa lubata wabatikusi oma juure elama wõtta.
- l) õlgi, heinu ega muud põllu põhku ei tohi rentnik ilma mõisa lubata ei ära müia, ei wälja lainata ega ühegi muu wiisil ära anda, kui ta aga seda ühe korra teeb, siis on mõisal se õigus aasta lõpetusel seda kohta tema käest ära wõtta.
- m) Selle Liiwlandi talu rahwa seaduse, sest 13 Novembrist 1860 a. § 207 järele ja nende walla kohtu iga aastade ära jaotamiste ning seadmiste järel, peab rentnik kõik awalikud maksud, teod ja kandmised kui kroonu, kihelkonna, walla, jaama ja kõik muud sundimised ja missuguse nime all neid weel peaks olema, mis selle ülewal nimetud koha peal enne on olnud ehk edaspidi tulewad teha ja maksta, nii kui ka teed mis mõisa jaoks tuleb teha, täesti ära täitma ilma tasumata.
- n) ilma mõisa teadmatta ning tahtmatta ei tohi rentnik oma koha ei terwelt ega jao kaupa mõne muu inimese kätte anda, waata § 210 Liiwlandi talu rahwa seaduse sees sest 13 Novembrist 1860 aastast.
- r) 1. webruaril enne koha ära andmist on rentniku kohus pool jagu elumaja ning mu hoonetest oma sissetuleja järgmise kätte anda.

§ 6.

Uue elumaja ehituse jaoks annab mõisawalitsus materjali ja kannab selle ehitamise kulu, aga peremehed peawad materjali juurde wedama, nii kui ka õled kattuse jaoks andma (muu matriali annab mõisa walitsus). Aitad ja lautad peab peremees oma kuluga ehitama ka õled kattuse jaoks andma, muu materjal annab mõisawalitsus, ka hoonete ja kattuste parandamine jäeb peremehe hooleks; koha äraandmise juures ei ole peremehel mingi sugust õigust kahju tasumist nõuda.

§ 7.

Põletamise ja tarwituse puud saab rentnik mõisawalitsuse loa järele.

§ 8.

Rentnik peab omad wäljad 4 jaus ja nimelt: 1 wäli kesas, 1 rukkis, 2 sui wiljas, kaheksas jagu peab ristheina all olema. Rentnikul on ära anda kaheksas jagu hea ristheina seemnega külwatud ja neljas jagu hea rukki seemnega,

§ 9.

Mõisal on see õigus et ta igal aial seda koha tallitust võib kas ise ehk ka teistel lasta järel katsuda.

§ 10

Rentnik paneb kautsioniks kõige nende kontrahti järele enese peale võetud sundmiste pärast ja kahjude tasumiseks kõik oma liikuva ja liikumata viimne warandus ja nimelt iseäranis veel oma tallituse jäetavad wara ehk inventariumi, kelle sees olgu kõige vähemini 1 hobune ja 2 weikste pead mis hea korra peal peab olema üles peetud. Need loomad ei tohi rentnik, kui koha ära annab mitte enne Jürripäewa koha pealt ära wiia. Kui heinad, põhud ja õled enne Jürripäewa lõpewad, siis peab rentnik neid ostma, et loomad Jürripäewani saawad üles peetud. Kui rentnik ühe looma enne küinla päewa ära wiib, maksab tema 5 rubla ja pärast küinla päewa 3 rubla trahwi.

§ 11.

Kui rentnik need ülewal nimetud punktid ei pea, kautab ta oma kautsioni ära ja on rendi andja härral siis seaduslik õigus teda kohe kohtu teel tema rentitud kohast selle sama aasta lõppul Jürripäewa ajal temast lahkuda.

§ 12.

Kui rentnik enne kontrahti aasta lõpetust peaks ära surema, ja kui mõisa härra lubab, siis käiwad kõik selle kontrahti õigused ja sundmused tema pärijate peal. Kui selle mõisa pidamise ehk pärimise õigus teiste kätte läheb, siis ei sa seda kontrahti ei ühelgi wiisil ümber tehtud selle Liiwlandi talu rahwa seaduse § 208 järele sest 13. Novembrist 1860, wait se jääb oma täie au sisse seisma.

Rendiandja herra wolinik **J. Larm** /allkiri/

Rentnik: **Jürri Lättens**/allkiri/

Et eesseisaw Rendi kontrakt osalistele **Adawere mõisa** wolinikule **Jürri Larmile** ja rentniku **Jürri Lättensile** kohtu istumisel täieste ette loetud on, nemad kõikide kontrahis seiswate tingimistega rahul on olnud, omad nimed alla kirjutanud ja se kontrakt akti ramatusse No 41 all sisse kirjutud walla kohtu seaduse § 278 juhatusel ja et kontrahti tegijad inimesed kohtule tuntud on, seda tunnistakse sellesinatse kontrahti kinnitamise jures **Adawere kogukonna kohtu** poolt.

Eesistnik **H. Kors** /allkiri/

Kirjutaja